

Forskning inom ”Ageing and Living Conditions”

En konsekvens av dagens befolkningstrender är att de äldre utgör en ökad andel av befolkningen i Sverige, liksom i andra industrialiserade länder. Om inte befolkningstrenderna kan vändas eller pensionsåldern höjas måste färre personer än idag försörja framtidens befolkning och färre personer sköta omsorgen om de alltfler äldre. Om befolkningstrenderna håller i sig blir kanske lösningen ett större deltagande av de äldre, något som förutsätter att de äldre är pigga och friska och att samhället underlättar deras medverkan. Avgörande frågor för den framtida samhällsutvecklingen är därför hur befolkningstrenderna förändras, vilka möjligheter som äldre har att delta i det framtida arbets- och samhällslivet och vad som möjliggör ett gynnsamt åldrande för olika grupper i samhället. Dessa frågor står i fokus för forskningsprogrammet *Ageing and Living Conditions* (ALC) vid *Centrum för befolkningsstudier*, Umeå universitet.

Ett tema inom forskningsprogrammet berör de demografiska trenderna och hur dessa påverkar befolkningens åldrande nationellt och regionalt. I fokus står också samspelet mellan deltagande, hälsa och minnesfunktioner samt hur socioekonomiska förhållanden påverkar möjligheterna till ett gynnsamt åldrande. Det tvärvetenskapliga programmet bedrivs av forskare från de samhällsvetenskapliga, humanistiska och medicinska vetenskapsområdena och baseras bl.a. på det unika datamaterial som finns tillgängligt för forskargruppen i Umeå.

Bland datamaterialen finns bl.a. den s.k. *Betula-databasen* och informationen från *Västerbottens hälsoundersökningar*, som under en längre tid används av forskare vid Umeå universitet och genererat en mängd forskningsresultat. Databaserna omfattar information om minnesfunktioner, hälsa och livsstil som inhämtats genom undersökningar och test med personer, bosatta i Västerbotten och Umeå.

Forskningen baseras också på den nyskapade s.k. Linnédatabasen som bygger på avidentifierade uppgifter om främst hälsa och socio-ekonomiska förhållanden från Statistiska Centralbyråns och Socialstyrelsens register samt på avidentifierad information från Västerbottens hälsoundersökning och Betula-databasen. Genom att skapa Linnédatabasen blir det möjligt att jämföra uppgifter om Västerbotten och Umeå med den svenska totalbefolkningen samt att ge en tydligare bild av hur socioekonomiska förhållanden påverkar hälsa och minnesfunktioner. De olika datamaterialen ger unika möjligheter att besvara också andra aktuella forskningsfrågorna om åldrande befolkning, äldres deltagande och ett gynnsamt åldrande.

Av integritetsskäl innehåller Linnédatabasen inga personnamn, adressuppgifter, personnummer eller andra id-nummer som kan kopplas till enskilda personer. Linnédatabasen förvaras fysiskt i en dataserver hos Demografiska databasen (DDB) vid Umeå universitet. Det är också DDB som ansvarar för och administrerar databasen. DDB har ett skalskydd som förhindrar obehöriga att komma in. Databasservern och de terminaler som ska användas för att hantera databasen är endast anslutna till ett lokalt slutet nät utan kopplingar till externa nätverk. Linnédatabasen är endast tillgänglig för forskare som är på plats på DDB och verksamma inom forskningsprogrammet Ageing and Living Conditions (ALC). Databasen handhas och administreras av Demografiska databasen vid Umeå universitet.

Ansvarig för databasen är
Professor Anders Brändström,
Demografiska databasen, Umeå universitet

Kontaktpersoner:
Anders Brändström 090–786 60 63
anders.brandstrom@ddb.umu.se

Gunnar Malmberg 090–786 54 95
gunnar.malmberg@geography.umu.se